

Informacje uzupełniające do bilansu sporządzanego przez jednostki mikro

Jednostka mikro może nie sporządzać informacji dodatkowej, na podstawie art. 48 ust. 3 ustawy o rachunkowości, pod warunkiem że przedstawi informacje uzupełniające do bilansu określonego w załączniku nr 4 do ustawy.

Ponadto – na podstawie art. 80 ust. 4 ustawy o rachunkowości – związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego, organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła i Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, które nie są jednostkami mikro, jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej, mogą w ramach uproszczeń zamiast informacji dodatkowej (określonej w załączniku nr 1) sporządzić informacje uzupełniające do bilansu (określone w załączniku nr 4), jeżeli organ zatwierdzający podjął decyzję o sporządzeniu sprawozdania finansowego z zastosowaniem tych uproszczeń.

Wskazówki jak sporządzić taką informację przedstawiamy poniżej.

Informacje uzupełniające do bilansu:

1) kwota wszelkich zobowiązań finansowych, w tym z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie, ze wskazaniem charakteru i formy wiarygodności zabezpieczonych rzeczowo; wszelkie zobowiązania dotyczące emerytur oraz jednostek powiązanych lub stowarzyszonych są ujawniane odrębnie;

W pozycji tej wykazuje się wszystkie zobowiązania finansowe ujęte w pasywach bilansu w pozycji B. „Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania”, a także nieujęte w bilansie zobowiązania warunkowe, w tym z tytułu gwarancji i połączeń.

Przez zobowiązania finansowe rozumie się zobowiązanie jednostki do wydania aktywów finansowych albo do wymiany instrumentu finansowego z inną jednostką, na niekorzystnych warunkach (art. 3 ust. 1 pkt 27 ustawy o rachunkowości). Wycena zobowiązań następuje – w myśl art. 28 ust. 1 pkt 8 ustawy o rachunkowości – w kwocie wymagającej zapłaty. Przy czym – na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 8a tej ustawy – zobowiązania finansowe mogą być wyceniane według skorygowanej ceny nabycia, a jeżeli jednostka przeznaczona je do sprzedaży w okresie do 3 miesięcy, to według wartości rynkowej lub inaczej określonej wartości godziwej.

Uwaga: Na podstawie art. 28a ustawy o rachunkowości, jednostka mikro sporządzająca sprawozdanie finansowe z zastosowaniem uproszczeń, o których mowa w art. 46 ust. 5 pkt 4, art. 47 ust. 4 pkt 4 lub art. 48 ust. 3 ww. ustawy, lub korzystająca ze zwolnienia ze sporządzenia sprawozdania z działalności zgodnie z art. 49 ust. 4 ww. ustawy, nie wycenia aktywów i pasywów według wartości godziwej i skorygowanej ceny nabycia. W takim przypadku jednostka ta nie stosuje przepisów wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy.

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się natomiast obowiązek wykonania świadczeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń. Na przykład jednostka, która udzieliła poręczenia kredytowego innej firmie, powinna kwotę tego poręczenia wykazywać jedynie jako zobowiązanie warunkowe w ewidencji pozabilansowej do czasu wystąpienia zdarzenia powodującego wzrost prawdopodobieństwa spłaty kredytu. Zatem zobowiązań warunkowych nie wykazuje się w bilansie. Dopiero gdy kondycja finansowa kredytobiorcy ulegnie znacznemu pogorszeniu i zwiększy się prawdopodobieństwo spłaty kredytu (np. jednostka otrzyma informację o utracie płynności kredytobiorcy), to powinna utworzyć rezerwę.

Uwaga: Zarówno w bilansie dla jednostek mikro, jak i w informacjach uzupełniających do bilansu nie ma obowiązku wykazywania zobowiązań z podziałem na długoterminowe i krótkoterminowe.

Dane wymagające ujawnienia w tej pozycji informacji uzupełniających do bilansu można przedstawić w formie tabel (not do bilansu) przedstawionych poniżej.

Nota 1 – Zobowiązania finansowe

Lp.	Tytuł	Wartość zobowiązań na początek roku	Zwiększenia	Zmniejszenia	Wartość zobowiązań na koniec roku
1.	Zobowiązania finansowe, w tym z tytułu: a) dłużnych instrumentów finansowych b) gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie				
2.	Zobowiązania finansowe dotyczące jednostek powiązanych i stowarzyszonych, w tym z tytułu: a) dłużnych instrumentów finansowych b) gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie				
3.	Razem zobowiązania finansowe				

Nota 2 – Charakter i forma wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo

Lp.	Tytuł	Hipoteka	Zastaw	Przewłaszczenie	Weksel własny*	Inne	Razem
1.	Kwota zobowiązania, w tym: a) kredyty i pożyczki b) zobowiązania podatkowe						
2.	Kwota zabezpieczenia, w tym: a) kredyty i pożyczki b) zobowiązania podatkowe						

* W przypadku weksli niezawierających oznaczonej kwoty (in blanco) wskazane jest podanie ich liczby i ogólnej kwoty zobowiązań, z powstaniem których wiązało się wystawienie tych weksli.

Nota 3 – Zobowiązania emerytalne

Lp.	Tytuł	Wartość na początek roku	Zwiększenia	Zmniejszenia	Wartość na koniec roku
1.	Świadczenia emerytalne gwarantowane pracownikom w umowach o pracę				

2) kwota zaliczek i kredytów udzielonych członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, ze wskazaniem oprocentowania, głównych warunków oraz wszelkich kwot spłaconych, odpisanych lub umorzonych, a także zobowiązań zaciągniętych w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii;

Pozycję tę wypełniają wszystkie jednostki, w których powołano organy zarządzające, nadzorujące lub administrujące. Zatem obowiązek wypełnienia tej pozycji dotyczy m.in. jednostek mających formę prawną spółki z o.o., akcyjnej, P.S.A., partnerskiej – jeżeli powołano w niej zarząd lub spółki komandytowo-akcyjnej posiadającej radę nadzorczą. Dane wymagające ujawnienia w tej pozycji można przedstawić w formie tabeli (noty do bilansu) – łącznie, tj. bez wyszczególniania kwot dotyczących poszczególnych osób wchodzących w skład danego organu jednostki.

Dane wymagające ujawnienia w tej pozycji można przedstawić w nocy w formie tabeli.

Nota 4 – Zaliczki, pożyczki i inne świadczenia udzielone osobom wchodzącym w skład organu zarządzającego, nadzorującego albo administrującego

Lp.	Organ	Kwota udzielonego świadczenia	Kwota spłacona	Kwota odpisana lub umorzona	Stan na koniec roku	Główne warunki umowy	
						oprocentowanie (od–do)	pozostałe
1.	Zarządzający: a) pożyczka b) zaliczka c) zobowiązania zaciągnięte w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń						
2.	Nadzorujący: a) pożyczka b) zaliczka c) zobowiązania zaciągnięte w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń						
3.	Administrujący: a) pożyczka b) zaliczka c) zobowiązania zaciągnięte w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń						

Jeżeli nie zostały udzielone zaliczki i pożyczki oraz inne świadczenia o podobnym charakterze, można podać następującą informację:

„Spółka z o.o. nie udzieliła pożyczki ani innego świadczenia o podobnym charakterze członkom organów zarządzających i nadzorujących”.

3) o udziałach (akcjach) własnych, w tym:

a) przyczyna nabycia udziałów (akcji) własnych dokonanego w roku obrotowym,

b) liczba i wartość nominalna nabytych oraz zbytych w roku obrotowym udziałów (akcji), a w przypadku braku wartości nominalnej, ich wartość księgową, jak też część kapitału podstawowego, którą te udziały (akcje) reprezentują,

c) w przypadku nabycia lub zbycia odpłatnego, równowartość tych udziałów (akcji),

d) liczba i wartość nominalna lub, w razie braku wartości nominalnej, wartość księgową wszystkich udziałów (akcji) nabytych i zatrzymanych, jak również część kapitału podstawowego, którą te udziały (akcje) reprezentują;

Pozycję tę wypełniają: spółki akcyjne, proste spółki akcyjne, spółki z o.o. oraz spółki komandytowo-akcyjne. Przypominamy, iż przepisy Kodeksu spółek handlowych, generalnie zabraniają nabywania przez spółkę akcyjną wyemitowanych przez nią akcji, tzw. akcji własnych (art. 362 K.s.h.). Zakaz ten nie dotyczy jednak m.in.:

- a) nabycia akcji w celu zapobieżenia bezpośrednio zagrażającej spółce poważnej szkodzi,
- b) nabycia akcji, które mają być zaoferowane do nabycia pracownikom lub osobom, które były zatrudnione w spółce lub spółce z nią powiązanej przez okres co najmniej trzech lat,
- c) nabycia akcji w celu ich umorzenia,
- d) nabycia w pełni pokrytych akcji w drodze egzekucji celem zaspokojenia roszczeń spółki, których nie można zaspokoić w inny sposób z majątku akcjonariusza,
- e) nabycia w pełni pokrytych akcji nieodpłatnie.

W niektórych przypadkach, określonych m.in. w pkt a i b, nabycie akcji własnych przez spółkę jest dozwolone tylko wtedy, gdy zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- nabyte akcje zostały w pełni pokryte,
- łączna wartość nominalna nabytych akcji nie przekracza 20% kapitału zakładowego spółki, uwzględniając w tym również wartość nominalną pozostałych akcji własnych, które nie zostały przez spółkę zbyte,
- łączna cena nabycia akcji własnych, powiększona o koszty ich nabycia, nie jest wyższa od kapitału rezerwowego, utworzonego w tym celu z kwoty, która zgodnie z art. 348 § 1 K.s.h. może być przeznaczona do podziału.

Podobnie w P.S.A. jest zakaz nabywania akcji własnych. W świetle art. 300⁴⁷ § 1 K.s.h. P.S.A. nie może nabywać wyemitowanych przez nią akcji (akcje własne). Jednakże zakaz ten nie dotyczy nabycia akcji:

- 1) w celu ich umorzenia,
- 2) na podstawie i w granicach upoważnienia udzielonego w uchwale akcjonariuszy,
- 3) w drodze egzekucji celem zaspokojenia roszczeń spółki, których nie można zaspokoić z innego majątku akcjonariusza,
- 4) w drodze sukcesji uniwersalnej,
- 5) w innych przypadkach przewidzianych w ustawie.

Przy czym w przypadku określonym w art. 300⁴⁷ § 1 pkt 2 K.s.h. nabycie akcji własnych może nastąpić tylko wtedy, gdy zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) akcje są w pełni pokryte;
- 2) łączna liczba akcji, wliczając w to akcje nabyte na podstawie innych tytułów oraz akcje nabyte przez spółki lub spółdzielnie zależne, nie przekracza 25% wszystkich akcji spółki;
- 3) łączna cena nabycia akcji, powiększona o koszty ich nabycia, nie jest wyższa od kwoty kapitału rezerwowego, utworzonego w tym celu z kwoty, o której mowa w art. 300¹⁵ § 2 K.s.h.

Również spółka z o.o. nie może obejmować lub nabywać ani przyjmować w zastaw własnych udziałów. Stanowi tak art. 200 § 1 K.s.h. Jednym z wyjątków od tej zasady jest nabycie udziałów własnych w drodze egzekucji komorniczej na zaspokojenie swych roszczeń wobec współnika. Jest to jednak dopuszczalne tylko, gdy egzekwowanego roszczenia nie można zaspokoić z innego majątku współnika (tj. gdy egzekucja skierowana do tego majątku okazała się bezskuteczna). Udziały nabyte tą drogą spółka może posiadać najdłużej przez rok, licząc od dnia nabycia. Jeśli nie uda się ich w tym czasie odsprzedać, to należy je umorzyć. Ponadto nabycie może nastąpić w ramach tzw. dobrowolnego umorzenia udziałów, tj. odbywającego się za zgodą współnika.

Dane wymagające ujawnienia w tej pozycji można przedstawić w nocy w formie tabeli.

Nota 5 – Udziały (akcje) własne

Lp.	Tytuł	Liczba udziałów (akcji)	Wartość nominalna udziałów (akcji)	Wartość księgową udziałów (akcji)	Równowartość nabytych lub sprzedanych odpłatnie udziałów (akcji)	Część kapitału podstawowego, którą udziały (akcje) reprezentują
1.	Udziały (akcje) na początek okresu					
2.	Zwiększenia (z tytułu): a) nabycie akcji w celu zapobieżenia bezpośrednio zagrażającej spółce poważnej szkodzi b) (...)					
3.	Zmniejszenia (z tytułu): a) umorzenie b) sprzedaż					
4.	Udziały (akcje) na koniec okresu					

Jeżeli operacje gospodarcze związane z udziałami (akcjami) własnymi nie wystąpiły, można podać następującą informację:

„Spółka z o.o. nie posiada udziałów własnych”.